

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000545

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гребенар Олексій Володимирович

2. Oleksii V. Hrebenar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: правознавство

Дата захисту: 07-05-2026

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: АДВОКАТСЬКЕ БЮРО ОЛЕКСІЯ ГРЕБЕНАРА А-ЛЕКС

Код за ЄДРПОУ: 41443582

Місцезнаходження: вул.Глибока, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46011, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD13

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.35, 10.63.01

Тема дисертації:

1. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ПРАЦЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
2. SPECIFIC FEATURES OF THE PROTECTION OF THE CONSTITUTIONAL RIGHT TO WORK UNDER CONTEMPORARY CONDITIONS

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню правових механізмів захисту конституційного права на працю в умовах цифрової трансформації економіки, воєнного стану та європейської інтеграції України. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю адаптації традиційних інститутів трудового права до викликів платформної економіки, нестандартних форм зайнятості та гармонізації національного законодавства з *acquis communautaire* Європейського Союзу. Автором обґрунтовано системний характер взаємозв'язку конституційного права на працю з іншими фундаментальними правами людини та визначено найтіснішу кореляцію з правами на соціальний захист, освіту, гідність та справедливий суд. Розроблено авторську класифікацію концептуальних підходів до розуміння конституційно-правової природи права на працю, а саме: ліберальний, соціал-демократичний та

інтегративний підходи. Доведено, що сучасна українська конституційна доктрина тяжіє до інтегративного підходу, який синтезує елементи різних теоретичних концепцій. Розроблено пропозиції про внесення змін до трудового законодавства України щодо посилення контрольних повноважень Державної служби України з питань праці, що передбачає доповнення положеннями про: 1) право Державної служби України з питань праці на негайне призупинення діяльності підприємства при виявленні грубих порушень охорони праці без судового рішення (на строк до усунення порушень); 2) збільшення розміру штрафних санкцій для роботодавців; 3) створення публічного реєстру роботодавців-порушників з обмеженням їх доступу до державних замовлень. Запропоновано внести зміни до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та КЗпП України, передбачивши: створення спеціалізованих трудових судів як окремої ланки судової системи; скорочення строків розгляду трудових спорів до 30 днів для справ про невиконання заробітної плати та 60 днів для інших категорій; встановлення норми, що передбачає право працівника на звернення до суду без обмеження будь-ким строком щодо стягнення нарахованої, але невиконаної заробітної плати незалежно від його працевлаштування на момент такого звернення. Визначена необхідність розширення повноважень Уповноваженого Верховної Ради з прав людини у трудовій сфері шляхом внесення змін до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини». Доведено, що значний сегмент рішень Конституційного Суду України присвячений зміцненню процедурних гарантій захисту трудових прав, що виражається у розширювальному тлумаченні поняття заробітної плати та включенні до нього всіх видів грошових виплат, у тому числі компенсації за вимушений прогул через незаконне звільнення. Наголошується, що такий прогресивний підхід сприяє більш ефективному захисту майнових інтересів працівників та забезпечує справедливе поновлення порушених трудових прав. Виявлено, що КСУ активно інтегрує міжнародні стандарти захисту трудових прав та компаративний досвід зарубіжних конституційних юрисдикцій у національну правозастосовну практику, що забезпечує гармонізацію українського трудового законодавства із сучасними європейськими стандартами та сприяє формуванню одноманітного правового простору у сфері захисту соціально-економічних прав. Визначено, що цифровізація трудових відносин та інтенсивний розвиток нестандартних форм зайнятості формують принципово нові виклики для судової практики, що потребують кардинальної адаптації традиційних підходів до визначення сутнісних ознак трудових відносин та вироблення інноваційних критеріїв їхнього розмежування із цивільно-правовими договорами. Існуюча правозастосовна практика демонструє недостатню готовність судової системи до ефективного вирішення спорів, що виникають в умовах цифрової економіки. Окреслено, що існуючі процедурні особливості розгляду трудових спорів, що включають звільнення від судового збору та скорочені строки судового розгляду, загалом сприяють забезпеченню доступності правосуддя для суб'єктів трудових відносин, проте потребують подальшого концептуального вдосконалення з урахуванням сучасних соціально-економічних та технологічних викликів. Аргументовано, що пріоритетного розвитку потребує система альтернативних способів вирішення трудових спорів, включаючи медіаційні та арбітражні процедури, які мають значний потенціал для суттєвого розвантаження судової системи та забезпечення більш оперативного поновлення порушених трудових прав за одночасного збереження партнерських відносин між учасниками трудового процесу. Запропоновано десять пріоритетних стратегічних напрямів оптимізації правового регулювання захисту трудових прав відповідно до орієнтирів європейської інтеграції. Обґрунтовано, що ці стратегії утворюють цілісну систему модернізації правового регулювання, яка охоплює нормативні, інституційні, процесуальні та технологічні виміри захисту конституційного права на працю. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять науково-теоретичний і практичний інтерес.

2. The thesis is devoted to a comprehensive study of legal mechanisms for the protection of the constitutional right to work in the context of the digital transformation of the economy, martial law, and European integration of Ukraine. The relevance of the research is determined by the need to adapt traditional labor law institutions to the challenges of the platform economy, non-standard forms of employment, and the harmonization of national legislation with the *acquis communautaire* of the European Union. The author substantiates the systematic nature of the interconnection between the constitutional right to work and other fundamental human rights and

identifies the closest correlation with the rights to social protection, education, dignity, and a fair trial. The author's classification of conceptual approaches to understanding the constitutional and legal nature of the right to work has been developed: the liberal, social-democratic, and integrative approaches. It has been proven that contemporary Ukrainian constitutional doctrine tends towards the integrative approach, which synthesizes elements of various theoretical concepts. Proposals have been developed to amend the labor legislation of Ukraine regarding the strengthening of control powers of the State Labour Service of Ukraine, providing for: 1) the right of the State Labour Service to immediately suspend enterprise activities upon detection of gross violations of occupational safety without a court decision (until the violations are remedied); 2) increasing the amount of financial sanctions for employers; 3) creating a public register of non-compliant employers with restrictions on their access to state orders. It is proposed to amend the Law of Ukraine "On the Judicial System and Status of Judges" and the Labour Code of Ukraine, providing for: the establishment of specialized labor courts as a distinct branch of the judicial system; the reduction of time limits for the consideration of labor disputes to 30 days for cases of unpaid wages and 60 days for other categories; and the establishment of a statutory provision guaranteeing the employee's right to apply to court without any time limit regarding the recovery of accrued but unpaid wages, regardless of their employment status at the time of the application. The necessity of expanding the powers of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights in the labor sphere is identified by amending the Law of Ukraine "On the Verkhovna Rada Commissioner for Human Rights". It has been proven that a significant segment of the Constitutional Court of Ukraine's decisions is devoted to strengthening procedural guarantees, which is expressed in the expansive interpretation of the concept of wages to include all types of monetary payments, including compensation for forced absenteeism. It is emphasized that such a progressive approach contributes to more effective protection of the property interests of employees and ensures fair restoration of violated labor rights. It was found that the Constitutional Court of Ukraine actively integrates international standards for the protection of labor rights and comparative experience of foreign constitutional jurisdictions into national law enforcement practice, which ensures the harmonization of Ukrainian labor legislation with modern European standards and contributes to the formation of a uniform legal space in the field of protection of socio-economic rights. It is determined that the digitalization of labor relations and the intensive development of non-standard forms of employment create fundamentally new challenges for judicial practice, which require a radical adaptation of traditional approaches to determining the essential features of labor relations and developing innovative criteria for their distinction from civil law contracts. Existing law enforcement practice demonstrates the insufficient readiness of the judicial system to effectively resolve disputes arising in the digital economy. It is outlined that the existing procedural features of labor dispute consideration, including exemption from court fees and shortened trial periods, generally contribute to ensuring the accessibility of justice for subjects of labor relations, but require further conceptual improvement taking into account modern socio-economic and technological challenges. It is argued that priority development is needed for a system of alternative methods of resolving labor disputes, including mediation and arbitration, which can reduce the workload of the court system and ensure more rapid restoration of rights while preserving partnership relations. The practical significance of the results obtained lies in the fact that they are of scientific, theoretical and practical interest and can be used in the following areas: in the scientific and research sphere.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Питання строків позовної давності при порушенні законодавства про оплату праці в сучасних умовах. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2023. № 1(45). С. 30–40.
- 2. До питання врегулювання трудових спорів шляхом медіації як один із способів захисту права на працю. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право. 2024. Том 3 № 86. С. 23–28. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.3.3>
- 3. Захист трудових прав за законодавством деяких країн Європейського Союзу та України: порівняльний аспект. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2025. № 1(49). С. 63–75. <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2025-49-1-63-75>
- 4. Інституційна система захисту права на працю: міжнародний досвід, конституційні засади та практика реалізації. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2025. № 2(50). С. 72–84. <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2025-50-2-72-84>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котова Любов Вячеславна
2. Liubov V. Kotova

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2437-3624

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Олена Володимирівна

2. Olena V. Tyshchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3859-3046

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валецька Оксана Валеріївна

2. Oksana V. Valetska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-1600-7791

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Арсентьева Олена Сергіївна

2. Olena S. Arsentieva

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7959-8524

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Татаренко Галина Вікторівна

2. Halyna V. Tatarenko

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6291-4455

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Івчук Юлія Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Івчук Юлія Юріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Любимова-Зінченко Ольга Валентинівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна